

[Kristen Amby.]

værdi overstiger 100 000 kr., skal betragtes som skattepligtig formue. Der er altså tale, ikke om værdien af kunstværkerne, men om værdien af indboet som helhed, og det kan være, at de kunstværker, man køber, netop bringer værdien af indboet op over de 100 000 kr. og således skal beskattes. Jeg finder ikke, at de to ting er særlig forstandige.

Selvfølger er vi parat til at forhandle om et forslag om understøttelse af kunsten, det fremgår af alt, hvad jeg sagde. At vi vender os imod den form, hvorunder man vil søge dækning, deraf kan man ikke drage den slutning, at vi ikke vil være med i arbejdet for at finde veje frem; jeg sagde også, at vi måtte søge at finde veje frem til støtte af kunsten. Men jeg tror ikke, jeg har hørt forkert, når jeg mener, at også det ærede medlem hr. Johs. Christiansen stillede sig lidt tvivlende overfor den måde, hvorpå pengene skulle skaffes; i realiteten sagde han nej dertil, det tror jeg han gjorde, så hans stilling er altså ganske den samme som vor i denne forbindelse.

Derfor tror jeg, at vi både vedrørende fondenes sammensætning og virksomhed, men først og fremmest vedrørende de midler, man skal skaffe til dem, må tales ved i det kommende udvalg. Iøvrigt synes jeg, at den statsministerielle skrivelse fra 1942 til samtlige ministerier dog stadig må stå ved magt, og jeg ser da ingen ulykke i, at de enkelte ministerier for deres vedkommende fremkommer med forslag om kunstnerisk udsmykning af de statsbygninger, der måtte blive opført. Så må vi naturligvis behandle disse forslag i hvert enkelt tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Lars M. Olsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtages dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om afgift for offentlig auktion m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 893, fremsættelsen i tidenden sp. 2243).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den på dagsordenen sidst opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 995, fremsættelsen i tidenden sp. 2370).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen, ikke kan være tilstede, skal jeg tillade mig på hans vegne at fremsætte nogle bemærkninger til de foreliggende lovforslag.

De to forslag til ændring af gældende love vedrørende auktioner og auktionsledere har nær tilknytning til det lige behandlede lovforslag om oprettelse af to fonds til støtte af kunstnerisk udsmykning og til støtte af kunstnere. Den højtærede finansminister gav ved fremsættelsen udtryk for det synspunkt, som regeringen allerede ved åbningsdebatten gjorde gældende, at nye udgiftsposter ikke måtte gøre indhug i det budgetterede overskud på statsregnskabet, men at der i hvert enkelt tilfælde må vedtages særskilte dækningslove. Jeg vil mene, at der i det høje ting burde være et overvejende flertal af samme mening som finansministeren. Ønsker vi, at de gode formål, som den højtærede undervisningsminister har omtalt, skal have støtte fra det offentlige, må vi enten vedtage de her fremsatte lovforslag eller give anvisning på andre udveje. Er der derimod ikke flertal i tinget for at søge de to fonds oprettet, går de foreliggende lovforslag formentlig ud af debatten.

Fra mit partis side er der tilfredshed med, at den lille million, der skal skaffes tilveje hvert år til de to fonds, hentes gennem en forhøjelse af auktionsafgifterne. Den forhøjelse, der skønnes nødvendig, for at be-

[Axel Ivan Pedersen.]

løbet kan fremskaffes, kan næppe være til gavn for auktionerne eller for de folk, der køber på auktioner, selvom en og anden måske vil finde det urimeligt, at man ved køb af en brugt bil eller et brugt soveværelsesmøblement skal yde støtte til kunsten. Til syvende og sidst må man dog se alle statens indtægter under een synsvinkel, nemlig at de har til hovedformål at skaffe dækning for samtlige udgifter.

Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning såvel til forslaget om en ændring af loven om afgift for auktioner som til forslaget om auktionsledernes forhold, der jo hænger nøje sammen med det første.

Heilesen: Mit parti har de største betænkeligheder ved at medvirke til gennemførelse af de to lovforslag, vi her har til behandling, idet vi må bedømme virkningerne af den foreslåede forhøjelse af auktionssalærerne som urimelige og uretfærdige.

Vil man undersøge, hvilken del af befolkningen der bruger auktionerne — eller må benytte disse for at få deres produktion afsat — ser man, at det for en stor parts vedkommende er enten de økonomisk dårligst stillede i samfundet eller visse grene indenfor det producerende erhvervsliv. Jeg kan i denne sidste forbindelse henvisne til de landmænd, der køber deres brugsdyr på offentlige auktioner, og til de danske pelsdyravlere, der for størstedelen også afsætter deres produktion på samme måde, på offentlige auktioner.

Jeg må vurdere lovforslagets virkninger således, at de mennesker, der bruger auktionerne eller skal bruge dem, vil få en ekstra beskatning gennem den her foreslåede forhøjelse af auktionssalærerne, og det kan hverken være rimeligt eller rigtigt.

Forslaget kan ikke være særlig vel gennemtænkt; jeg tænker i denne forbindelse på, at socialdemokratiet og regeringen tidligere har fremsat forslag — og været medvirkende til gennemførelse af sådanne — der helt fritager visse produktionsgrene for afgift ved de nævnte auktioner. Jeg kan nævne landboforeningernes og husmandsforeningernes auktioner — det drejer sig om lov nr. 80 af 4. marts 1949. Endvidere kan jeg nævne, at både gartner- og fiskeriauktioner er afgiftsfrie.

Alt i alt anser mit parti lovforslagene for at indeholde så mange urimeligheder, at det ikke kan være medvirkende til deres gennemførelse.

Bruun de Neergaard: Det foreliggende lovforslag om ændringer i lov om afgift for offentlig auktion m. m. er et rent og skært dækningsforslag; jeg synes derfor, det er naturligt først at se på, om det vedrører et område, hvor der er grund til at ajourføre statens indtægter, og det finder jeg ikke er tilfældet; en stor del af auktionsudgifterne er jo procentsatser, hvorfor de som en følge af prisstigningen på de varer, der bliver solgt, stort set har fulgt den almindelige prisudvikling. Der er kun ganske få faste afgifter i auktionsafgiftsloven, som har været bestandige siden lovens vedtagelse, og disse afgifter betyder uhyre lidt i hele regnskabet vedrørende vore auktionsafgifter. Personlig så jeg gerne, at man helt tog disse afgifter ud af auktionsafgiftsloven.

Størstedelen af auktionsafgifterne indbetales til staten af auktionslederne, og som følge heraf er der heller ikke med hensyn til administrationen noget særligt problem. Afgiften udredes af det beløb, der pålægges køberne, sædvanligvis 12½ pct. af budsummen, og en forhøjelse af afgiften vil altså medføre, at køberne på auktionerne fremtidig kommer til at betale noget i retning af 15 pct. udover budsummen. Nu er det sådan, at folk, når de byder på auktion, kun tænker på selve budsummens størrelse og mindre på det beløb, de skal betale udover budsummen. Derfor kan man stort set regne med, at den afgiftsforhøjelse, der foreslås, vil blive båret af køberne. Den tanke, at en kunstner eller kunstnerstanden som helhed skulle have andel i de ofte betydelige prisstigninger på kunstgenstande, er for mig både naturlig og forståelig, men jeg har læst kommissionsbetænkningen, og jeg forstår udmærket godt de praktiske vanskeligheder, der er forbundet med gennemførelse af en egentlig droit de suite-ordning, således som man har den i Frankrig og Belgien, eller en generel omsætningsafgift på offentlig omsætning af bildende kunst, således som man har det i Norge, eller måske en mere speciel afgift, kun omfattende afsætning af kunst på auktion; jeg mener ikke, der rigtig er noget, der kan begrunde

[Bruun de Neergaard.]

denne sammenhæng mellem al auktionsomsætning og selve kunstinteresserne. De ordninger, jeg lige har omtalt, og som jo også er opgivet i kommissionsbetænkningen, havde dog en naturlig og saglig begrundelse, hvad dette lovforslag efter min mening ikke har. Befolkningen vil aldrig nogensinde kunne forstå denne sammenkædning af kunst og afgifter på auktionsvarer, og jeg tror derfor heller ikke, at kunstnerne selv vil være særlig interesseret i at få den støtte, som de givet fortjener, gennem en sådan afgiftsforhøjelse.

Hvis man nu ser bort fra de egentlige kunstauktioner, hvor altså en afgift sagligt set kunne begrundes, men hvor afgiften på grund af afgrænsningsvanskelighederne må være praktisk ret uigennemførlig, og ser man bort fra automobilauktionerne, som forhåbentlig kun er en rent midlertidig foreteelse, kan man stort set dele resten af de afholdte løsøreauktioner op i to grupper.

For det første er der den gruppe, som omhandler producenters salg af egne produkter; her tænker jeg på avlsdyr, husdyr, fisk, frugt, brænde m. v., i det hele taget alt det, der omhandles i afgiftslovens § 4. For disse produkters vedkommende er auktionsomsætningen — og det har den været gennem en menneskealder — en ganske almindeligt anvendt omsætningsform, og der kan derfor for mig ingen saglig begrundelse være for, at man her pålægger en ganske almindelig omsætningsform en yderligere omkostning i forhold til f. eks. almindeligt butikssalg.

Den anden gruppe er auktionerne over brugte genstande, ting, som folk ikke mere har brug for, eller genstande, der stammer fra dødsboer m. v., altså stort set, kan vi sige, noget gammelt ragelse eller ting, som folk simpelthen er blevet tvunget til at sælge, fordi de skal skaffe penge, eller fordi der er gjort udlæg heri og de skal sælges. Samfundsmæssigt set er vi godt tjent med, at disse genstande finder en ny anvendelse, og det må være særlig vigtigt, at disse gen-

stande kommer ud og bliver fordelt og får ny anvendelse i en tid, hvor vor valuta er knap. Jeg finder derfor, at en vanskeliggørelse af denne omsætning vil være overordentlig uheldig netop i øjeblikket.

Nu er det tilmed sådan, at både købere og sælgere af disse genstande ofte er fattige folk. Jeg ved fra min praksis ude i provinsen, hvad det er for mennesker, der kommer på disse auktioner, og jeg kender også de beløb, de køber for. Det er folk, der på en eller anden måde forsøger på at redde sig et billigt klædningsstykke eller et billigt møbel, og som i kraft af det almindelige i auktionsvilkårene tagne ejendomsforbehold og den udpantningsret, der er tilknyttet auktionsskøbesummen, kan opnå en kredit, som de ellers ikke havde kunnet opnå nogetsteds. De, der bliver tvunget til at sælge deres ting, fordi der er blevet foretaget udpantning i dem, er folk, der er i nød, og en afgiftsforhøjelse kan for dem godt medføre, at de bliver endnu ringere stillet. Jeg mener altså, at der er afgørende samfundsmæssige og sociale hensyn, der taler imod at gennemføre dette lovforslag.

Vi må også tænke på, at af en stor del af disse brugte ting, som sælges: tekstilvarer o. lign., er der i forvejen betalt omsætningsafgift, og når de nu sælges på auktion, bliver der betalt endnu en omsætningsafgift. Der må vel snart være grænser for, hvor meget det offentlige skal have ud af disse varer, og jeg og mit parti kan derfor ikke være med til at gennemføre dette lovforslag.

Den ændring af auktionslederloven, som er en direkte følge af ændringen af afgiftsloven, kan vi heller ikke medvirke til.

Johs. Christiansen: Det er forståeligt, at en finansminister såvidt muligt søger at skaffe dækning for de udgifter, hans kolleger stiller folketinget overfor, men denne gode regel skulle det vel ikke være så absolut nødvendigt at håndhæve overfor det beløb, der her er tale om.

Jeg vil ikke gøre mange bemærkninger om

[Johs. Christiansen.]

de foreliggende lovforslag. Jeg har allerede i forrige omgang sagt, at de ikke vil kunne få min tilslutning, og jeg vil lige begrunde det med to ord. Min begrundelse er, at skal vi løse den opgave, som undervisningsministerens forslag drejer sig om, mener jeg, at vi skal løse den som en national opgave — det er måske et lidt højtideligt udtryk at bruge, men jeg antager, at tinget forstår mig — så skal vi være med allesammen. Hvis man går den vej til dækning af udgifterne, som er anvist i det foreliggende lovforslag, er det en meget lille del af befolkningen, der kommer til at betale, hvad hovedforslaget, som jeg vil kalde det, kommer til at koste. Det vil jeg ikke være med til. Jeg mener, at vi må være fælles om denne opgaves løsning. Det er ikke de få, men det er alle i vort samfund, som må være med, hvis den skal løses.

Aksel Larsen: Jeg tror nok, jeg i min barndom var lidt i tvivl om, hvad man mente med udtrykket „for smed at rette bager“. Det er jeg naturligvis ikke mere, men hvis jeg havde været det, ville jeg i hvert fald være blevet befriet for min tvivl ved det, der her foreslås af regeringen.

Jeg ser af den højtærede finansministers skriftlige fremsættelse, at han begrunder forslaget om en forhøjelse af auktionsafgifterne på følgende måde:

„... efter at man bl. a. af praktiske grunde har måttet forlade tanken om en særlig afgift på kunstsalg eller en afgift specielt på kunstauktioner, har jeg fundet det naturligt at foreslå en forhøjelse af auktionsafgifterne i almindelighed.“

Hvorfor i alverden det er naturligt at udvælge sig almindelige auktioner som en bager, der skal henrettes for at skaffe penge til et kulturelt lovforslag om noget helt andet, ved jeg altså ikke, og jeg ved heller ikke, om den højtærede finansminister selv er i stand til at forklare, hvorfor han har fundet det naturligt. Skal vi ikke hellere sige det, som det er: at eftersom der fra kunstnernes side har været talt om en vis auktionsafgift, nemlig afgift af kunstauktioner, er man derved rent tilfældigt blevet bragt ind på at tænke på andre auktioner. Man kunne lige så godt have sagt: Hvem skal vi pålægge dette her?

Jeg erkender imidlertid, at de bemærkninger, jeg hidtil er fremkommet med, kun har rørt ved udenværkerne af det hele. Det, det drejer sig om, er dette: Er det nødvendigt at pålægge særlig skat eller afgift for at skaffe midler til det af den højtærede undervisningsminister foreslåede kunstfond, eller er det ikke nødvendigt?

Socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen, sagde: ønsker vi lovforslaget om et kunstfond vedtaget, må vi enten vedtage finansministerens forslag eller anvise andre veje til dækning. Jeg kan ikke indse, at det er rigtigt. Jeg skal ikke trætte tinget med en opremsning af alle de efter min mening unødvendige, uproduktive udgifter, staten har påtaget sig, men jeg vil dog ikke undlade at nævne, at vi har råd til at smide en milliard ud om året til militærvæsenet. Jeg skal lade være at anvise andre veje til at spare de penge, men når finansministeren, oven i købet med folketingsflertallets billigelse, skal have 300—400 mill. kr. i overskud i statens kasse årlig, så kunne man vistnok klare denne udgift på $\frac{3}{4}$ mill. kr. uden at behøve at pålægge nye skatter.

Derfor er den begrundelse, der gives for, at vi skal have auktionsafgifterne forhøjet, ikke af en sådan art, at man kan godkende den, og lige så varmt som vi anbefaler, at man gennemfører den højtærede undervisningsministers forslag om et kunstfond, hvis beløb vi gerne ser forhøjet, lige så energisk vil vi anbefale, at man forkaster den højtærede finansministers forslag om en ny indirekte skat.

Alfred Jørgensen: Da jeg på mit partis vegne ikke har kunnet tilsige vor medvirken til gennemførelse af hovedforslaget, er dermed givet vor stilling til dækningsforslaget.

Finansministeren (Kampmann): Man kan roligt sige, at sympatien for at vedtage et lovforslag, hvorefter der skal gives penge ud, er betydelig større end sympatien for de to forslag, hvorefter de nødvendige midler tilvejebringes til dækning af udgifterne.

Jeg synes, at ordføreren for retsforbundet, det ærede medlem hr. Alfred Jørgensen, har helt ret i, at han ikke behøver at gå ind for disse forslag, for når man ikke går ind for udgifterne, behøver man heller ikke

[Finansministeren.]

at gå ind for dækningen af dem. Ordføreren for venstre var i samme situation, men det ærede medlem hr. Heilesen fik dog anbragt en del argumenter mod det af mig fremsatte forslag, som jeg godt vil sige ganske lidt om. Det kunne være, at forslaget senere kunne diskuteres også i anden anledning, så der kunne være grund til at fremdrage, at det ærede medlem mener, at det vil ramme ganske enkelte sælgere hårdt. Det ærede medlem hr. Bruun de Neergaard mente derimod, at det var køberen, der kom til at betale. Jeg vil i og for sig tro, at dette sidste nok er nogenlunde rigtigt.

Så har begge de ærede ordførere været inde på, at man ad denne vej i høj grad ramte tvangsauktionerne og dermed de dårligt stillede. Jeg kan her oplyse, at af et samlet provenu på over 1 mill. kr. hidrører kun knap 20 000 kr. fra tvangsauktionerne, så det er altså langt den mindste del, det ærede medlem hr. Bruun de Neergaard har kendskab til fra sin virksomhed. Langt det største provenu kommer fra de frivillige auktioner og her igen fra de frivillige auktioner, der afholdes i København, og hvoraf en væsentlig del ikke gælder gammelt ragelse — jeg kan ikke huske, hvem af de ærede ordførere der brugte det udtryk. Jeg tror, at langt det meste kommer ved bogauktioner, ved kunstauktioner og ved salg af gamle møbler o. s. v.; og at det skulle virke så hårdt, at man ved dette frivillige salg, der ofte sker for at tjene nogle penge, tager en højere afgift, kan jeg ikke se.

Jeg synes, at den stilling, man tager fra konservativ og radikal side, trænger til en kommentar. Fra radikal side mener man, at man kan gå ind for udgiften, men ikke for dækningen. Det drejer sig kun om 1 mill. kr., siger man. Jeg må dog gøre opmærksom på, at hvis man tager den stilling, hver gang vi foreslår en udgift, så kan det efterhånden blive flere millioner. Fra konservativ side vil man ikke være med til at støtte kunsten på den måde, det er foreslået, men det ærede medlem hr. Kristen Amby påpegede andre måder at støtte på. Jeg vil dog gerne gøre tinget opmærksom på, at heller ikke med hensyn til disse måder var der tale om at skaffe dækning. Det, det ærede medlem hr. Kristen Amby ville ind

på, var, at man skulle give nedslag i indkomstskatten, når man købte kunstgenstande, men hvis man giver et sådant nedslag — og det ærede medlem mente, at hvis man gjorde det, ville kunsten få meget mere — så ville indkomstskatten også falde, og så ville staten få mindre indtægter: hvorledes skulle det så dækkes? Jeg synes ellers, at det konservative folkeparti har været ganske ivrigt for, at udgifterne ikke skulle sættes i vejret, uden at der blev skaffet dækning, og derfor forstår jeg ikke rigtig den holdning, partiet har indtaget i denne sag.

Johs. Christiansen: Jeg skal blot sige til den højtærede finansminister, at jeg ikke i min tale har givet udtryk for, at vi ikke ønsker at skaffe dækning for udgifterne. Der er i kommissionsbetænkningen overvejet adskillige veje, som man kunne gå frem ad. Jeg er ikke sikker på, at alle de veje, man foreløbig har afvist, er ufarbare. Det vil jeg tillade mig at drøfte videre i udvalget.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Kun det ærede medlem hr. Bruun de Neergaard gjorde mig den uvisnelige ære at spille ord på det af mig fremsatte forslag. Jeg vil gerne sige, at samtlige ordførere har overset, at dette lille og uskyldigt udseende forslag ikke alene er en direkte følge, som det ærede medlem sagde, af det af den højtærede finansminister fremsatte forslag, men at forslaget yderligere tilsigter at løse en selvstændig opgave, nemlig at fastsætte et laveste samlet vederlag for auktionslederens arbejde ved auktioner, og endvidere at vederlaget for aflyst auktion forhøjes. Selvom den højtærede finansministers lovforslag skulle bortfalde — men det tror jeg naturligvis ikke det gør, da det er så velbegrundet — vil jeg bede om, at man er opmærksom på, at mit lovforslag har en selvstændig opgave, og at man i udvalget behandler det som sådant.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, fordi det radikale venstre vil være med til at skaffe dækning for udgifterne ved oprettelsen af de to fonds. Jeg må ikke have hørt rigtig efter, første gang det ærede medlem talte, men jeg forstår nu, at han

[Finansministeren.]

mener, at nogle af de fremgangsmåder, der er nævnt i kommissionsbetænkningen, kan tages i anvendelse i stedet for den af mig foreslåede. Jeg ser med stor interesse hen til, at vi på denne måde kan nå et resultat. Det for mig afgørende er, at man ikke gang på gang vedtager afholdelsen af udgifter, uden at der samtidig tilvejebringes dækning for disse, og kan dette lovforslags formål opfyldes på anden måde, ser jeg det naturligvis med stor glæde. Hvis de konservative så også kom på bedre tanker, kunne vi måske opnå et lykkeligere resultat, end begyndelsen af denne debat tydede på.

Bruun de Neergaard: Den højtærede justitsminister nævnte, at lovforslaget om ændringer i loven om offentlig auktion ved auktionsledere foruden at stå i relation til det af finansministeren fremsatte lovforslag om forhøjelse af auktionsafgifterne havde en særlig mission, og jeg kan i og for sig anbefale, at man forhandler om de foreliggende problemer i forbindelse med mindstevederlaget til auktionsledere; derimod vil jeg være meget ked af at forhøje vederlaget for aflysning af auktioner. I min praksis har jeg været ude for, i særdeleshed ved inddrivelse af de små amtstueskatter, at når vi skal aflyse en auktion, viser det sig tit, at omkostningerne bliver meget, meget høje, egentlig urimeligt høje, dels i forhold til det arbejde, der er udført, og dels i forhold til de beløb, det drejer sig om. Derfor ville jeg være meget ked af det, hvis man forhøjede disse vederlag. Det drejer sig som regel om folk, der i sidste øjeblik får skaffet pengene og får en ordning med deres kreditorer, og jeg tror, vi allesammen kan være tjent med, at de får lov at få en så rimelig ordning og en så billig ordning som muligt til at kunne beholde deres hus og hjem. Det er dog trods alt meget vigtigere, end at staten får 15 kr. mere i gebyr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Axel Ivan Pedersen: Jeg foreslår, at de to lovforslag henvises til det udvalg, som

tinget har besluttet at nedsætte angående forslag til lov om oprettelse af Statens kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsenfondet.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 25. januar, kl 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål til ministrene.*
- 2) *Valg af 5 medlemmer til landsskatteretten.*
- 3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

- 4) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om visse foranstaltninger til støtte for privatbanerne.

- 5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

- 6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om oprettelse af Statens kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsenfondet,

forslag til lov om ændringer i lov om afgift for offentlig auktion m. m.

og

forslag til lov om ændringer i lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

- 7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om toldafgifterne m. m.

Mødet hævet kl. 17³⁵.

45. møde.

Onsdag den 25. januar kl. 13.

Formanden: Efter at hr. *Rudy Schrøders* hverv som midlertidigt medlem af folketinget er ophørt, har vedkommende gruppe til i hans sted at indtræde i udvalget angående forslag til lov om den amtskommunale beskatning udpeget *Kjældgaard* og til at indtræde i udvalget angående forslag til lov om sygeplejersker udpeget *Sofie Pedersen*. Disse medlemmer er herefter valgt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Holger Eriksen* til undervisningsministeren:

„Agter undervisningsministeren at gennemføre en ændring i rigshospitalets takst for lægebeordret sygevagt?“

Holger Eriksen: Mit spørgsmål gælder det rent ud fantastiske forhold, at patienter på rigshospitalet kan blive afkrævet mere end 100 kr. daglig for lægeordineret sygevagt. Jeg er i besiddelse af en kvittering, hvoraf det fremgår, at der for 10 dage er forlangt 1 046 kr. eller 104 kr. 60 øre pr. dag. Det må dog tilføjes, at bestemmelsen ikke rammer medlemmer af statsanerkendte sygekasser direkte, idet hospitalet i sådanne tilfælde betaler halvdelen af udgiften, og resten udredes af sygekassen; men for en lille sygekasse kan det blive en temmelig hård belastning. Hvis en person nu er så uheldig, at han lige er kommet over sygekassegrænsen, hvilket vil sige, at han har en bruttoindtægt på 13 000 kr.—14 000 kr., så kan han, hvis han f. eks. kommer ud for at skulle have sygevagt i 20 dage, komme til at udrede over 2 000 kr., og det vil naturligvis let kunne virke fuldkommen ødelæggende på hans økonomi.

Det faktiske er altså, at vi her i landet har et hospitalsvæsen baseret på, at alle uden hensyn til økonomisk stilling skal have mulighed for at bruge det, og at man har

lavet et rigshospital, hvor man har samlet en række fremragende lægespecialister, men at en del af de mest syge — de, der skal have sygevagt — ikke har råd til at bruge dette hospital. Jeg tilføjer, at rigshospitalet er det eneste hospital her i landet, der har en sådan ordning, de øvrige statshospitaler ikke undtaget. Jeg tilføjer også, at hvis man f. eks. på en 2 sengs stue har to patienter, der er blevet opereret på samme tid, og den ene skal have vagt, så tager denne vagt sig naturligvis også af den anden patient, således at hospitalet på den førstnævnte patients bekostning opnår en arbejdsmæssig besparelse.

Man spørger uvilkårligt, hvorledes direktøren for en sådan institution kan se på dette forhold år ud og år ind uden at tage initiativ til en ændring. I det nævnte tilfælde har direktøren i et brev henvist til, at man råder over legatsenge, der kan imødekomme alle velbegrundede andragender; men samtidig fremsendte direktøren reglerne for uddelingen af disse legatsenge, og deraf fremgår det, at ansøgeren skal møde med attest fra sin kommunes sociale udvalg eller fra Københavns Understøttelsesforening. Det fremgår deraf tydeligt, at det ikke er den nævnte kategori af patienter, der er tænkt på.

Jeg er vidende om, at undervisningsministeren på initiativ af Aarhus Amts Middelsstands Sygekasse i fjor forsøgte at få det skandaløse forhold ændret. Det har taget sin tid, idet den nævnte sygekasse overfor rigshospitalet pegede på misforholdet allerede i 1952 og overfor undervisningsministeriet i 1953. Undervisningsministeriets indstilling til finansudvalget var anbefalet såvel af ministeren som af det pågældende takstudvalg. Finansudvalget stillede imidlertid sagen i bero, vistnok fordi det ville afvente en almindelig takstrevison. Siden i fjor er det således finansudvalgets ansvar, at dette forhold opretholdes, men her må man vist bruge sætningen om, at man må tilgive det, fordi det ikke vidste, hvad det gjorde. Det er min tro, at finansudvalget gik ud fra, at der var tale om småbeløb, og at dets standpunkt var blevet et andet, hvis det havde været klar over, hvor meget det drejede sig om for den enkelte.

I og for sig skulle mit spørgsmål have været adresseret til finansudvalget, men da